

Recull de premsa del tercer trimestre de l'Arxiu Municipal de Granollers Agost / setembre de 2023

Programa de la Festa Major 2023. Agost.....	2
El “Gernika” s’escriu a Granollers. Revista <i>Sàpiens</i> . Agost.....	3
La idea que ho canvia tot. L’Arxiu compartirà el document fundacional, la proposta de fer la festa de Blancs i Blaus. <i>SOM</i> , 24 d’agost.....	4
La mirada retrospectiva de l’Arxiu. <i>SOM</i> , 24 d’agost.....	5
Una mirada al passat. Inici escolar. <i>Granollers Informa</i> . Setembre.....	6
L’Arxiu Municipal rememora els inicis de la Festa Major de Blancs i Blaus. <i>Revista Digital Vallès</i> , 9 de setembre.....	7/11
Exposició sobre els inicis de Blancs i Blaus. <i>El 9 Nou</i> , 15 de setembre...	12
Qui surt en aquesta fotografia? Un grup infantil de l’Esbart Dansaire de Granollers. <i>El 9 Nou</i> , 15 de setembre.....	13
Granollers fa una edició especial de la Casa de la Festa Major pel 40 aniversari de Blancs i Blaus. <i>El 9 Nou</i> , 22 de setembre.....	13
La Casa de la Festa Major recordarà amb una xerrada l’origen de Blancs i Blaus. <i>SOM</i> , 22 de setembre.....	14
“Hi ha comunitats que encara no participen en la festa major”. Roca Umbert acull una tertúlia amb cinc impulsors de la festa de Blancs i Blaus de Granollers. <i>El 9 Nou</i> , 29 de setembre.....	15
Qui surt en aquesta fotografia? Un grup de quatre noies a l’antic Parc de l’Estació. <i>El 9 Nou</i> , 29 de setembre.....	16

Altres activitats

Relat de la Festa Major a càrrec de Joel Díaz

En Joel Díaz, sociòleg, comunicador, guionista i humorista català, és l'encarregat d'escriure el Relat de la Festa Major 2023.

En la seva trajectòria professional ha col·laborat en diferents programes de TV3 i Catalunya Ràdio i és un dels creadors del podcast La sotana. A en Joel li interessa l'humor com a mitjà i no com a fi, entén l'humor com una eina de crítica social, i per això esperem un relat ben diferent carregat d'ironia i del seu sentit de l'humor.

Podreu trobar el relat de la festa els dies 28, 30 i 31 d'agost i l'1 i el 4 de setembre al web de blancsiblaus.cat, App FM Blancs i Blaus-Granollers 2023 i imprès en paper al vestíbul de l'ajuntament.

Relat fotogràfic. 40 Anys de la Festa. A càrrec de Sergi Palau i Juank Casado

La Festa Major de Blancs i Blaus celebra els 40 anys i els fotògrafs granollerins Sergi Palau i Juank Casado copsaran la festa des d'un punt de vista nou. Cada dia es publicaran 10 fotografies de la jornada anterior al web de blancsiblaus.cat i a les xarxes socials de la festa.

La Festa Major a l'Arxiu

A partir del 28 d'agost
Document del Mes. «Proposta alternativa Festa Major. Granollers, juny de 1983»

El document primigeni de la Festa Major de Blancs i Blaus

Al web de l'Arxiu Municipal: granollers.cat/arxiu

A partir del 28 d'agost
Film: "Festa Major 1983"

Al portal web de l'Arxiu d'imatges de l'Arxiu Municipal
arxiufotografic.granollers.cat

Del 8 de setembre
al 11 de desembre de 2023
Exposició "Els inicis de la Festa Major de Blancs i Blaus"
Imatges emblemàtiques dels primers anys de la festa
Vestíbul de l'Ajuntament

Concurs Fotodrac

Del 26 d'agost al 3 de setembre
Fes fotos al Drac de Granollers, al Drac petit i a la Granota i publica-les a un perfil públic d'Instagram amb l'etiqueta #fotodrac2023. Les fotos de les tres bèsties poden tenir premi!
Tota la informació dracdegranollers.cat

Org.: Drac de Granollers
Col·l.: Restaurant Anònims, Palo Santo Cocktail Bar, Comas impressió digital

El 'Gernika' s'escriu a Granollers

I EL CEL ENS VA CAURE AL DAMUNT

Albert Forns Canal | Edicions 62 | ★★★★★

"LA MEMÒRIA ESTÀ FETA DE RECORDS, mentre que la història es basa en fonts", va dir Pierre Nora en una cita que recull el també historiador Enzo Traverso al seu assaig formidable *Passats singulars* (Editorial Afers, 2021). Aquest advertiment dels historiadors sobre els riscos que suposa treballar amb fonts orals l'ha tingut molt present el periodista Albert Forns (Granollers, 1982) a l'hora d'escriure *I el cel ens va caure al damunt*. I se n'ha sortit de forma magistral amb un llibre que reconstrueix, a partir de testimonis recopilats durant dècades i trenant la història d'una vintena de supervivents, el brutal bombardeig amb què l'aviació feixista va assassinar dues-centes vint-i-sis persones i va destrossar carrers, cases i la Porxada de Granollers, el 31 de maig del 1938.

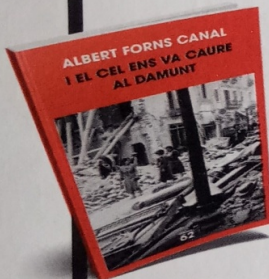
Història local i universal

La rutina estiuenca dels aviadors italians a la Mallorca de la Guerra Civil obre un relat que ràpidament se centra al Vallès Oriental i que fa un exercici d'història local i, alhora, universal que no només instrueix, sinó que emociona.

És l'aventura del nen de la torre que acabarà sent director del Zoo de Barcelona. És l'abraçada d'un pare al seu fill o els crits i els plors de tantes mares i criatures. És l'epopeia de la Columna del Vallès vista per milicians concrets o entrecreuada amb l'aventura de Paco Parellada, patró de la Fonda Europa, que havent vist el *Gernika* de Picasso a París el reviu en carn pròpia a Granollers. És l'angoixa de les heroïnes de l'hospital i de la farmàcia de la ciutat. És el record de tres amics que sobreviuen al bombardeig però acaben als camps nazis. És la primera experiència del jove Joan Triadú, que viu el bombardeig amb els seus alumnes.

Són els catalans de Franco que es preocupen per una fàbrica que les bombes deixen intacta perquè el seu objectiu era un altre: sembrar el terror al mercat de la Porxada. És la desgràcia del músic Josep Maria Ruera i la solidaritat internacionalista de la infermera Winifred Bates i el periodista Robert Mussche.

L'èxit de la proposta de Forns no s'explica sense les claus i la sensibilitat del periodisme local, i deu també molt al domini que l'autor té del llenguatge i de les tècniques literàries. Ara bé, i apel·lant a Traverso i la seva anàlisi crítica sobre la narrativa històrica de no-ficció, aquest *I el cel ens va caure al damunt* cal incloure'l amb tots els honors al catàleg d'obres no escrites per historiadors però que, sens dubte, no només contribueixen a la memòria, sinó que ajuden a entendre la història.

MARC ANDREU
Historiador
i periodista

EL NAIXEMENT L'ARXIU COMPARTIRÀ A PARTIR DEL 28 D'AGOST EL DOCUMENT FUNDACIONAL, LA PROPOSTA DE FER LA FESTA DE BLANCS I BLAUS

La idea que ho canvia tot

Fa 40 anys, l'ensopida festa gran de Granollers rebia una sacsejada gràcies a la idea d'un grup de joves que van fer canviar-ho tot. Des de l'esquema de la festa fins als hàbits dels granollerins que, fins llavors, aprofitaven per allargar les vacances. Ara molts tornen abans a la ciutat per gaudir d'una darrera setmana d'agost de gresca abans de tornar a la rutina. El model de Blancs i Blaus li ha donat un taramà

propí a la festa major granollerina, que s'ha convertit en referent al país. Aquella idea que llavors va aconseguir reconquerir els carrers es va plasmar en un document, que a finals d'agost l'Arxiu Municipal compartirà al seu web perquè tothom el pugui consultar. El títol: *Proposta alternativa Festa Major. Granollers, juny de 1983*, que quatre joves signaven com l'equip motor de la festa dels blancs i el blau.

A finals dels 70 la festa major de Granollers era incapaç d'atraure la ciutadania als actes i l'Ajuntament, a principis dels 80, fins i tot es plantejava canviar les dates perquè no coincidissin amb les vacances estiuenques i mirar d'incrementar la participació. Llavors, es va trobar sobre la taula una proposta que ho va capgirar tot.

De fet, en la dècada dels 80 l'escletxa de les festes populars, un cop consolidats els ajuntaments democràtics, és generalitzat a tot el país. A més, de Blancs i Blaus, es consoliden tot de festivitats recuperades, com les Santes de Mataró i el carnaval de Solsona, referents que se sumen a la Patum de Berga, als carnestoltes de Vilanova i Sitges, entre d'altres.

El 1983 un grup de joves, vinculats a l'Associació de Veïns Sota el Camí Ral, encapçalats per Albert Soler i Carles Lax, entre d'altres, van començar a elaborar un projecte alternatiu per a una festa major que vivia un cicle d'apatia.

L'anècdota recollida per Amador Garrell al llibre *Granollers Vila Oberta*, que relatava la juguesca de dos rajolers a finals del segle XIX, va servir de relat a la creació de dues colles. El 30 de juliol de 1987, "el Rayo [Josep Bonet Verdagué] i l'hereu Maynou [Jaume Maynou Vila], rajolers tots dos, s'enfrontaren per provar qui faria més maons en una hora de treball. La juguesca, preparada

EL 1983 El primer pregoner va ser l'alcalde de Vilanova i la Geltrú

pels amics i partidaris del dos rajolers, va fer-se un dilluns del mes de juliol de 1897 i va mobilitzar tothom de la vila. [...] Els blancs eren els partidaris del Rayo i els de'en Maynou eren els blaus. [...] Tot acaba bé amb un bon berenar, en el qual participaran els dos rivals i els qui els avaraven -els blaus i els blancs-, que no eren pocs", detallava Garrell. Segons recull Paco Cruz d'una conversa amb el fill de l'hereu Maynou, la juguesca es va fer al forn de cada rajoler: el del Rayo darrere l'actual camp de futbol del carrer Girona i el del Maynou entre els carrers Girona, Jospital, Tarafa i Concòrdia. Cada taller estava sota control d'un pèrit per garantir els resultats i la

ciutadania va començar a apostar-hi [més detall a la pàgina 56].

Així, a la proposta presentada -que l'Arxiu posarà a l'abast de tothom a partir del 28 d'agost- l'estructura de la festa començava amb una competició entre dues

colles i un àpat de germanor: Soler i Lax es van decantar pel blau, de manera que van dur la proposta a Pepus Costa, llavors responsable del Casal del Jove, perquè ajudés a trobar gent per a la colla dels Blancs. Seguidament, es va presentar la proposta a l'Ajuntament i la llavors regidora de Cultura, Montserrat Illa, va entomar-la. En el programa de festa major d'aquell 1983, Illa proclamava: "Aires nous en tant que persones, ciutadans preocupats per la vida social i cultural de la nostra ciutat, ens han ofert la seva col·laboració per tal que la festa sigui un motiu de retrobament i d'alegria per a tots. I així tenim els blaus i els blancs", i assegurava que el programa ja s'havia fet conjuntament entre les colles i l'Ajuntament, "encara que aquest hi ha aportat quant als detalls del programa", deia al periòdic *Plaça Gran* del 25 d'agost. **M.ERAS**

Testimoni audiovisual

Per visualitzar d'una manera més clara com va ser aquella primera Festa Major de Blancs i Blaus, el portal web de l'arxiu fotogràfic difondrà, a partir de divendres, el film *Festa Major 1983* que, al llarg de quatre hores, mostra com es va viure. Es tracta d'una filmació originalment en format Betamax, d'autoria desconeguda, encarregada per l'Ajuntament al seu moment, amb so i color, on es veuen les activitats organitzades des de dijous fins diumenge, amb actuacions d'artistes com Àngel Pavlosky i El Tricicle, i el pregó a càrrec de l'aleshores alcalde de Vilanova i la Geltrú, Jaume Casanovas.

LA PRIMERA CONVOCATÒRIA BLANCA

■ Benvolguts granollerins: Ens adreçem a tots vosaltres per tal de, després d'esperar-vos una exposició del nostre ideari, convertir-vos a la nostra santa croada blanca. Croada que serà encapçalada per la blanquíssima patrona dels Blancs, la puríssima Blanca Neus. Perquè a veure: el cavall blanc de Sant Jordi era blanc. Us heu rumiat el perquè? Doncs perquè no podia ser res més. On aniria Sant Jordi amb un cavall blau... i un bon vi? Un bon vi per acompanyar un àpat de festa major. Digueu, no-més pot ser blanc. Blanc com l'orxata que aquests dies d'estiu fins i tot els blaus van a prendre a les Olles o al Xixonero. [...] Cal que aneu vestits de blanc o porteu una peça de roba blanca. I ja arribarà el dia en que us oferirem el mocador dels blancs.

LA PRIMERA CONVOCATÒRIA BLAVA

■ Reunits la comissió gestora al cèntric Hotel Blauropa de la nostra ciutat, passada la mitja nit, i quan tocaven les petites, quedà constituïda la Colla dels Blaus, sota els següents estatuts: Article 1: Propugnem com a valors superiors la gresca, la conya i la festa major de Granollers... Article 2: La nostra bandera és un drap ben blau que romandrà al nostre coll en reunions, sabotatges i altres actes oficials o informals... [...] Article 4: El nostre patró és Sant Blau i a ell l'hi devem tot el que som. En cas d'absència justificada del nostre patró, ens avala Sant Nicobla. [...] Article 7: Un blau no pot mai oblidar que nosaltres som i serem blaus, i ells i el Madrid només poden ser blancs, i que ser blau és un estil de vida (Sant Blau, 3è paràgraf 23)

Extracte dels textos publicats a *Plaça Gran*, el 25 d'agost de 1983

EXPOSICIONS A PARTIR DEL 8 DE SETEMBRE EL VESTÍBUL DE L'AJUNTAMENT ACOLLIRÀ LA MOSTRA FOTOGRÀFICA DELS PRIMERS ANYS DE LA FESTA

La mirada retrospectiva de l'Arxiu

La mirada retrospectiva a la festa es completarà amb l'exposició *Els inicis de la Festa Major de Blaus i Blaus*, que es podrà visitar a partir del 8 de setembre al vestíbul de l'Ajuntament. Al llarg de 14 plafons, es mostraran les principals activitats que es feien els primers anys de Blaus i Blaus, la dècada dels 80 i 90 del segle passat. Les fotografies pertanyen a diferents fons i col·leccions de l'Arxiu —gran part del material es pot consultar a arxiufotografic.granollers.cat—.

L'Arxiu recorda com als inicis la Festa Major de Blaus i Blaus durava quatre dies, del darrer dijous d'agost fins al diumenge. Se seguia un ritual que començava amb la decoració de les places per part de les colles; després venia la cerimònia d'inici de festes, el pregó, l'arrossada, l'estirada de corda, el correfoc, el correaigua, la trobada de gegants, l'aixecada de castells, el concurs de rajolers, la traca dels 1.000 metres, els focs artificials, el sopar de germanor i el veredict que proclamava guanyadora de la festa una de les dues colles. L'escolida tenia el privilegi de triar el pregoner de l'any següent. Tot i que la majoria d'aquests costums perviuen, des de 1983 a l'actualitat la festa ha anat evolucionant, i les colles en continuen sent l'ànima. *

PASSACARRERS Blaus va fer una cercavila d'inici de festes el 1983

DECORACIÓ La colla dels Blaus va guarnir la Porxada durant la festa de 1983

CONCURS DE RAJOLERS Al parc Torras Villà, el 1989

DIALES DE VILANOVA I LA GELTRÚ Van actuar a l'inici de festa de fa 40 anys

UNA MIRADA AL PASSAT

En l'inici del curs, ens fixem en l'entrada a l'escola dels alumnes un dia qualsevol de l'any 1974. Era l'escola Victòria, que més tard es va anomenar Ferrer i Guàrdia i que l'any 2006 estrenava edifici al mateix indret del carrer Roger de Flor.

Fotografia: Isidre Arumí i Fluvà / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

ARXIUGR

L'Arxiu municipal de Granollers commemora els inicis de la Festa Major de Blancs i Blaus

septiembre 9, 2023

Estirada de corda, que fins al 1995 es va fer al carrer de Santa Anna. Pere Espauella

L'Arxiu Municipal de Granollers ha fet coincidir la seva exposició antològica d'aquesta tardor amb la celebració, ara fa uns dies, dels primers quaranta anys de la primera Festa Major amb les colles de Blancs i Blaus. Com és habitual l'exposició consta de 14 plafons, malgrat que en aquesta ocasió les fotografies exposades són més, ja que en molts se n'ofereixen dues. Les imatges corresponen a algunes de les activitats que es feien al període entre els anys 1983 i 1997 i van estar captades per **Antonio Alcalde, Pere Espauella, Toni Torrillas, Pere Cornellas, Ramon Ferrandis** i algunes d'autor desconegut i que formen part del fons de la col·lecció de l'Arxiu.

La presentació s'obre amb l'explicació de com va anar aquell projecte, que dos joves vinculats a l'Associació de Veïns Sota el Camí Ral, van presentar a l'Ajuntament l'any 1983, amb la intenció de revifar una Festa Major que havia quedat endormiscada i convertir-la en un nou model que engresqués a la gent i que fes que, en lloc d'abandonar la ciutat durant aquella setmana, provoqués el contrari, que avancesin el retorn de les seves vacances. El document estava signat per **Albert Soler, Carles Lax, Josep Costa i Paco Cruz** i s'hi afegia... altres.

Els primers concursos dels rajolers, amb Amador Galí i Joan Josep Biscarri, es van fer al Parc Torras Villà. Ferran Salamero

La idea de la nova Festa Major va partir en llegir els propulsors la juguesca que **Amador Garrell** explicava en el seu llibre **Granollers Vila Oberta** que a finals del segle XIX oi que va enfrontar a dos rajolers de la vila, un anomenat pel sobrenom d'**El Rayo** i l'hereu **Maynou**, que van retar-se a veure quin dels dos era capaç de fer més maons en una hora.

L'Amador Garrell ho explicava textualment així: «Recordem, com si fos d'ahir, una juguesca famosa a la vila. «El Rayo» i l'hereu Maynou, rajolers tots dos, s'enfrontaren per a provar qui faria més maons en una hora de treball. La juguesca, preparada a tota orquestra pels amics i partidaris dels dos rajolers, va fer-se un dilluns del mes de juliol del 1897 i va mobilitzar tothom de la vila. Aquella tarda, llevat dels dos contrincants i els treballadors de les fàbriques, podeu ben creure que ningú no va tocar feina. Quin dilluns! Quin sant dilluns!... El camí per a anar d'un forn a l'altre era un formiguer de gent adelerada, que anava i venia, i comentava i discutia les incidències de la lluita i els seus possibles resultats. Guanyarien els «blancs»? Serien els «blaus» els vencedors?... Els «blancs» eren els partidaris del Rayo i els d'en Maynou eren els «blaus».

A les cinc era l'hora fixada per a començar la prova. El Rayo, en el seu forn dels Caputxins, rere mateix del vell cementiri; en Jaume Maynou, en el forn del seu pare, a la carretera de Cardedeu, a tocar de l'hostal de Sant Antoni. Cada un d'ells tenia un ajudant, per a facilitar-los la tasca: I ambdós, val a dir-ho, treballaren com dos braus.

La prova fou guanyada per l'hereu Maynou; això sí, amb més protestes que les pròpies d'unes eleccions per a diputats de la nació. Ja veureu perquè: l'hora fixada per a començar eren les cinc i havia d'acabar-se a les sis. I els partidaris del Rayo els «blancs» adduïen que aquest no començà el treball fins que en el campanar havia tocat la darrera campanada de les cinc i que havia llançat el motlle enlaire tantost se sentí el primer quart de les sis, mentre que el seu adversari havia començat la feina en oir-se el primer dels quatre quarts de les cinc i no havia plegat el treball fins que tocaren les sis campanades finals. I com que la diferència era sols de dos maons!

Finalment – i si no fou així, que se'ns perdoni creiem que tot acabà bé i amb un bon berenar, en el qual participaren els dos rivals i els qui els avaraven – els «blaus» i els «blancs», que no eren pocs».

Les primeres arrossades eren gratuïtes. Sempre s'han fet al parc Torras i Villà.

Aquesta juguesca va ser l'excusa per crear les dues colles, els Blaus i els Blaus, que s'encarregarien d'animar la festa. El de Sota el Camí Ral serien els Blaus i van proposar al Casal del Jove que cerqués jovent perquè fossin els Blaus.

Als inicis la Festa Major durava quatre dies, del darrer dijous d'agost fins al diumenge, tal com mana la tradició. Se seguia un ritual que començava amb la decoració de les places per part de les colles; després venia la cerimònia d'inici de festes, el pregó, l'arrossada, l'estirada de corda, el correfoc, el correaigua, la trobada de gegants, l'aixecada de castells, el concurs de rajolers, la traca dels 1.000 metres, els focs artificials, el sopar de germanor i el veredict que proclamava guanyadora de la festa una de les dues colles. L'escollida tenia el privilegi de triar el pregoner de l'any següent.

La festa s'ha anat ampliant i ara ja dura nou dies. El dijous d'inici ha quedat ben bé a la meitat, sense que s'hagi decidit canviar la data de la cercavila i el pregó.

Durant uns anys les colles es tornaven per adornar la plaça de la Porxada i la de Barangé. Pere Espauella

Els plafons de l'exposició

Com ja hem dit, els tretze plafons contenen 21 imatges i aquests són els peus de cadascun:

- **CERIMÒNIA D'INICI.** La cerimònia d'inici de la Festa Major acaba a la plaça de la Porxada, que s'omple de gent. Els primers anys, la Porxada s'acostumava a decorar d'acord amb una temàtica concreta. El 1994 els Blanes la van convertir en un circ i el 1995 els Blaus, en un teatre xinès.
- **COLLA BLANCA.** El 1983 els Blanes guarneixen la Porxada amb simples banderoles blanques; el 1994 la decoració, més sofisticada, recrea una pista de circ.
- **COLLA BLAVA.** La colla dels Blaus el 1983 a l'inici de la cercavila, traient el Sant Blau a la plaça de la Porxada. El 1995 la Porxada va aparèixer decorada amb fanalets blaus.
- **PREGONERS.** Els pregoners de la festa són escollits per les colles. El 1985 els Blanes encarreguen el pregó al dibuixant Josep Escobar. El 1986, els Blaus trien el periodista Salvador Alsius.
- **CORREFOC.** El correfoc va néixer a iniciativa de la colla dels Blaus. En aquestes imatges de 1989 i 1993 hi participen els Diables de Granollers i el bestiari de foc amb el drac tricèfal.
- **CORREAIGUA.** El correaigua va néixer el 1986 a iniciativa de la colla dels Blanes i es fa a la plaça de la Porxada. A l'inici utilitzaven una màquina cedida pel servei municipal de neteja. Les imatges són de 1992 i 1997.
- **GEGANTS.** Els gegants de la ciutat participen en la Festa Major en la trobada gegantera i en les cercaviles d'inici de festa. Les plantades es fan a la plaça de Barangé, la primera va ser l'any 1987. Les fotografies són de 1993 i 1994.
- **ARROSSADA POPULAR.** Des de 1983, el divendres de Festa Major es fa l'arrossada al parc municipal Torras Villà. L'arròs el prepara el Gremi d'Hoteleria amb l'ajuda de membres de les colles. A la primeria la degustació de l'arròs era gratuïta.

- **ESTIRADA DE CORDA.** La primera estirada de corda es fa el 1991. És una competició entre les dues colles que posa a prova la força física dels participants. Les primeres edicions es fan al carrer de Santa Anna i a partir de 1996 es trasllada a la carretera. Hi ha dues modalitats, per a adults i per a infants.
- **CASTELLS.** El diumenge de Festa Major a la plaça de la Porxada es fa l'aixecada de castells. Des de 1991 els encarregats de fer-la són la colla castellera del Xics de Granollers, amb la participació d'altres colles convidades.
- **CONCURS DE RAJOLERS.** El concurs de rajolers se celebra en recordança de la juguesca de

1897 entre el Rayo i el Maynou. Es fa per primera vegada el 1985 al parc municipal Torras Villà. Per part dels Blancs hi participa l'Amador Galí i pels Blaus, en Joan Josep Biscarri.

- **TRACA DELS MIL METRES.** La nit del diumenge se celebra la traca dels 1.000 metres que recorre un bon tram de la carretera, des de la cantonada del carrer de Joan Prim amb Ramon Llull fins a la plaça de la Porxada. L'encarregat d'encendre-la és el Bailo, un capgròs amb cavallet.
- **SOPAR DE GERMANOR I VEREDICTE.** Durant el segle XX la Festa Major de Blanes i Blaus acabava amb un sopar de germanor que aplegava els membres de les colles sota la Porxada. Al final del sopar es feia la lectura del veredict que proclamava la colla guanyadora. L'alternança de les colles va ser la norma als inicis de la festa. A les imatges, el 1993 guanyen els Blancs i el 1995, els Blaus.

A més a més, a la pantalla de la sala d'exposició es poden veure 39 imatges més, signades per Revista del Vallès, Esteve Gironella, Robert Bellet, Pere Cornellas, Antonio Alcalde, Alfons Senyé, Joan Carrasco, Toni Torrillas, Josep Llobet, Ferran Salamero, Pere Espauella i de l'equip fotogràfic Gran Color i Clixé, a part de gairebé una desena d'autors desconeguts i que formen part de l'Arxiu.

L'exposició restarà oberta fins a l'1 de desembre, de dilluns a divendres, de 9 del matí a 8 del vespre, a la planta baixa de l'edifici històric de l'Ajuntament, a la plaça de la Porxada.

També, al portal web de l'Arxiu d'Imatges de l'Arxiu Municipal es pot veure el film «Festa Major 1983» amb una durada de quatre hores i que mostra la primera edició de Blancs i Blaus.

Josep MAS

Exposició sobre els inicis de la festa major de Blancs i Blaus de Granollers

Granollers

El vestíbul de l'Ajuntament de Granollers acull fins a l'1 de desembre l'exposició fotogràfica "Els inicis de la festa major de Blancs i Blaus", comissariada per l'Arxiu Municipal. La mostra commemora els actes emblemàtics de la festa major durant els seus primers temps, les dècades dels 80 i els 90 del segle passat. Són un total de 14 imatges pertanyents a diferents fons de l'Arxiu, que documenten les primeres activitats de les colles, les cerimònies d'inicis de festes, les actuacions de les entitats de cultura popular i els llumens del bestiar festiu, entre d'altres.

QUI SURT EN AQUESTA FOTOGRAFIA?

Un grup infantil de l'Esbart Dansaire de Granollers

Granollers

En aquesta fotografia d'autoria desconeguda s'hi veu un grup infantil de l'Esbart Dansaire de Granollers. Se sap que la instantània és de 1979, però no qui són els nens que hi surten. Es tracta d'una de les imatges que es conserven a l'Arxiu Municipal de Granollers i de les quals no hi ha prou informació per documentar-les i saber el lloc i el moment en què es van fer ni els noms de les persones que hi apareixen. Si tenen dades d'aquesta instantània poden posar-se en contacte amb l'Arxiu Municipal de Granollers per correu electrònic a arxiufotografic@granollers.cat o als telèfons 93 861 19 08 i 93 842 67 37.

Granollers fa una edició especial de la Casa de la Festa Major pel 40è aniversari de Blaus i Blaus

Granollers

EL 9 NOU

La Nau Dents de Serra de Roca Umbert Fàbrica de les Arts, a Granollers, acollirà a partir de dissabte una edició especial de la Casa de la Festa Major, l'exposició on es poden veure cada any els elements del bestiar i dels grups folklòrics del seguici festiu de la ciutat i de les colles. La mostra, organitzada per L'Olla dels Pobres i La Troca, commemora enguany el 40è aniversari de Blaus i Blaus.

Al costat dels elements més actuals de la festa, s'hi podran veure cartells històrics, projeccions audiovisuals i elements antics. L'objectiu és que els visitants puguin conèixer la història de la festa major, però també els seus valors i la seva litúrgia. Dimecres a les 7 de la tarda s'hi farà una tertúlia on participaran quatre de les persones que van impulsar la festa ara fa 40 anys, Albert Soler, Paco Cruz, Carles Lax i Josep Costa. La mostra durarà fins al dia 1 i també s'hi faran visites escolars.

La Casa de la Festa Major recordarà amb una xerrada l'origen de Blancs i Blaus

La Nau Dents de Serra de Roca Umbert Fàbrica de les Arts es convertirà novament en La Casa de la Festa Major a partir d'aquest dissabte i fins al diumenge 1 d'octubre. L'Olla dels pobres i La Troca organitzen en aquest equipament una exposició on es poden veure els elements del bestiar i grups folklòrics del seguici festiu de la ciutat i de les colles. A més, enguany s'ha previst una edició especial amb motiu del 40è aniversari

de la Festa Major de Blancs i Blaus.

Com en cada edició de La Casa de la Festa Major hi haurà els elements actuals acompanyats de cartells, audiovisuals, música i elements antics, perquè els visitants vegin el passat i el present de la festa major granollerina. L'exposició explica alhora els valors de la Festa Major de Blancs i Blaus, els rituals i les cerimònies que es fan entorn de la rivalitat entre colles.

La tradició de les colles de Blancs

i Blaus es remunta a 1983 quan uns joves, vinculats a l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral i el Casal del Jove, van fer un projecte de reactivació de la festa basat en una juguesca entre rajolers viscuda a Granollers al segle XIX. El document de petició a l'Ajuntament portava per títol *Proposta alternativa* i quatre dels seus signants –Albert Soler, Paco Cruz, Carles Lax i Josep Costa– participaran en la tertúlia Blancs i Blaus, una festa major pionera, que organitza l'Arxiu Municipal de Granollers en el marc de la Casa de la Festa Major, a la Nau Dents de Serra de Roca Umbert, dimecres 27 de setembre (19 h). L'horari de visites serà de dilluns a divendres, a la tarda, i els dissabtes i els diumenges tant al matí com a la tarda. ✱

“Hi ha comunitats que encara no participen en la festa major”

Roca Umbert acull una tertúlia amb cinc impulsors de la festa de Blancs i Blaus de Granollers

Granollers

Oriol Serra

Cinc dels impulsors de la festa major de Blancs i Blaus de Granollers van parlar sobre el passat, el present i el futur de la celebració en una tertúlia que es va fer dimecres a la tarda a la Nau Dents de Serra de Roca Umbert Fàbrica de les Arts. Albert Soler, Paco Cruz, Carles Lax, Pepus Costa i Rosa Llobet van signar el document que el juny de 1983 va proposar a l'Ajuntament un model alternatiu per reactivar la festa gran de la ciutat. La tertúlia la va organitzar l'Arxiu Municipal amb motiu del 40è aniversari de la festivitat i s'emmarcava dins de l'exposició La Casa de la Festa Major, que es pot visitar fins diumenge al mateix equipament.

“La dels inicis de la festa major de Blancs i Blaus no és cap història fortuïta. El nou model no va sorgir perquè sí, com un bolet, sinó que va ser fruit de la voluntat de trobar un relat que el sostingués i, sobretot, la manera de fer una festa diferent”, va recordar Soler. “Èrem joves, ens agradava la festa i flipàvem amb el que passava en poblacions com Vilafranca del Penedès, on hi havia una festa major molt important. A Granollers havia estat impressionant la festa de 1979, la primera que s'havia celebrat en democràcia, però

D'esquerra a dreta, Llobet, Costa, Lax, Cruz i Soler, impulsors de la festa major, dimecres a la Nau Dents de Serra

després d'allò semblava que la cosa no acabava d'arrencar.”

Lax va explicar que a partir d'aquell moment una sèrie de joves vinculats a l'Associació de Veïns de Sota el Camí Ral el Casal del Jove van començar a revisar hemeroteques a la recerca d'un relat que els servís de punt de partida. Va ser d'aquesta manera com es van assabentar de la juguesca dels rajolers Rayo i Maynou. “Era una història nostra, de Granollers. Vam decidir que calia reeditar-ho i aprofitar la rivalitat com a estímul creatiu.”

Cruz es va referir a quatre dates que va considerar “clau” per entendre l'evolució de la festa major de Granollers. “El 1571 és quan tenim documentada la primera festa major. El 1856 és quan la celebració passa a l'estiu. El 1930, quan s'emmarca al voltant de l'últim dijous d'agost. I el 1983 és quan iniciem una manera diferent de fer la festa.” Lax hi va sumar una cinquena data, el 1985, l'any del primer Concurs de Rajolers.

“Èrem trencadors, però volíem una festa que no fos nostra sinó de la ciutat. El

paper de l'Ajuntament va ser clau, i se la va jugar a l'hora d'apostar per una proposta que feien una colla de nanos joves i que implicava fer coses que fins aleshores no s'havien fet mai”, va apuntar Lax. Sobre els inicis del Concurs de Rajolers, va explicar: “Vam aconseguir contactar amb el fill d'en Maynou i ell va ser qui ens va assessorar per trobar rajolers en un moment en què aquest ofici ja gairebé no es practicava perquè tot estava automatitzat.” Va ser d'aquesta manera com van conèixer Joan Josep Biscarri, el primer rajoler

Blau, qui va anar a buscar Amador Galí, que esdevindria el seu rival Blanc.

Costa es va referir a les dificultats de les colles a l'hora de constituir-se: “Em va tocar impulsar la colla dels Blancs. Buscar gent perquè s'hi apuntés no va ser fàcil perquè ningú sabia de què anava, tot allò. Anàvem per la ciutat amb cotxes amb banderes blanques i cridant per megafonia.” “El que va costar més va ser que la gent entengués aquell nou model de festa major. Fer-li entendre que la rivalitat entre colles no havia d'anar més enllà de la festa. Hi havia grups que exportaven aquella rivalitat a tot arreu. Durant els primers anys, això va fer mal i va costar de superar”, va intervenir Llobet.

També es va referir al moment actual de la festa. “Ha crescut molt. Hem de seure a parlar de quin és el futur de la festa major i fins on podem arribar. Sembla que hi hagi dues festes majors, la de les colles i la del carrer a les nits, sobretot durant el segon cap de setmana, on el concepte Blancs i Blaus és el de menys”, va observar. “Es diu que hi ha molta gent, però això no és cert si tenim en compte que som una ciutat de 61.000 habitants i que molts d'ells encara no hem arribat a tothom”, va matisar Cruz. “Quant a la participació ens hauria de preocupar més la diversitat que no pas la quantitat. Som una ciutat culturalment diversa, però hi ha comunitats que encara no participen en la festa major”, va alertar Soler. “La festa és un element vertebrador de la societat granollerina. Qualsevol jove de qualsevol barri s'hi ha de sentir integrat.”

QUI SURT EN AQUESTA FOTOGRAFIA?

Un grup de quatre noies a l'antic Parc de l'Estació

Granollers

En aquesta fotografia de Francesc Gorgui s'hi veu un grup de quatre noies a l'antic Parc de l'Estació de Granollers, l'actual plaça de Barangé. No se'n sap la data ni la identitat de les noies. Es tracta d'una de les imatges que es conserven a l'Arxiu Municipal de Granollers i de les quals no hi ha prou informació per documentar-les i saber el lloc i el moment en què es van fer ni els noms de les persones que hi apareixen. Si tenen dades d'aquesta instantània poden posar-se en contacte amb l'Arxiu Municipal de Granollers per correu electrònic a arxiufotografic@granollers.cat o als telèfons 93 861 19 08 i 93 842 67 37.

FRANCESC GORGUI